

Phụ lục I

NỘI DUNG TÀI LIỆU TRUYỀN DẠY TIẾNG DÂN TỘC (Kèm theo Quyết định số /QĐ-UBND ngày tháng 10 năm 2023 của UBND tỉnh Bắc Giang)

LỜI GIỚI THIỆU

(01 trang)

Mục đích, yêu cầu của việc truyền dạy tiếng dân tộc cho đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Bắc Giang.

MỞ ĐẦU

(Mỗi ngôn ngữ là 02 trang)

Khái quát về dân tộc (Tài liệu của ngôn ngữ nào, sẽ nói về ngôn ngữ đó trong các tiếng Nùng, Tày, Sán Dìu, Hoa (tiếng Ngái), Sán Chay (Cao Lan, Sán Chí), Dao), gồm các nội dung về nguồn gốc, dân số, đặc điểm về dân cư, địa bàn cư trú, tập quán canh tác, đời sống văn hóa tinh thần... trên địa bàn tỉnh Bắc Giang.

PHẦN MỘT (04 tiết)

(Mỗi ngôn ngữ là 05 trang)

Một vài nét khái quát về ngữ âm (âm đầu, âm đệm, âm chính, âm cuối, thanh điệu...) từ vựng, ngữ pháp tiếng (Tài liệu của ngôn ngữ nào, sẽ nói về ngôn ngữ đó trong các tiếng Nùng, Tày, Sán Dìu, Hoa (tiếng Ngái), Sán Chay (Cao Lan, Sán Chí), Dao); sơ lược về ngữ pháp...

PHẦN HAI (Các bài học với 10 chủ đề)

(1) Chủ đề 1: Giao tiếp (13 tiết)

(18 trang gồm: chia làm 4 bài học; nội dung cấu trúc câu, từ mới + ảnh + bài viết minh họa)

Mục tiêu: Học viên nắm được cách thức chào hỏi, giới thiệu bản thân, gia đình, bạn bè.

Từ vựng: Các đại từ nhân xưng, thời gian, giao tiếp, quan hệ gia đình, bạn bè.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu chung về dân tộc thiểu số, ngôn ngữ, lịch sử văn hóa của dân tộc thiểu số tại Bắc Giang. Giới thiệu cụ thể về văn hóa giao tiếp, cách thức giao tiếp.

- Dạy từ mới về chủ đề giao tiếp.

- Dạy ngữ pháp: cách thức chào hỏi, giới thiệu bản thân, gia đình.

- Thực hành giao tiếp, giới thiệu bản thân, đặt câu sử dụng từ mới đã học.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(2) Chủ đề 2: Quê hương, đất nước (15 tiết)

(20 trang gồm: chia làm 3 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được truyền thống lịch sử, văn hóa, truyền thống đấu tranh xây dựng và bảo vệ làng xã, quê hương, đất nước.

Từ vựng: Tên riêng đất nước, địa phương; tổ chức phân cấp quản lý hành chính; địa hình, danh lam, thắng cảnh, di tích lịch sử -văn hóa, du lịch. Các từ vựng liên quan đến phương vị.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về truyền thống lịch sử của người dân tộc trong công cuộc xây dựng và bảo vệ tổ quốc, trong việc chống lại các thế lực thù địch, phản động. Giới thiệu về phong cảnh, tiềm năng du lịch của địa phương. Vấn đề xây dựng nông thôn mới, làng/bản văn hóa hiện nay.

- Dạy từ mới tên địa danh, thiên nhiên, khí hậu, du lịch, lịch sử.

- Dạy ngữ pháp, cấu trúc câu: Cách hỏi – đáp; một số mẫu câu miêu tả, trần thuật giới thiệu về quê hương.

- Thực hành giới thiệu về quê hương, đất nước; kể chuyện về lịch sử, truyền thống văn hóa, phong tục, tập quán... của dân tộc mình, địa phương mình.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(3) Chủ đề 3: Kinh tế - Thương mại (12 tiết)

(20 trang gồm: chia làm 3 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được cách thức sản xuất, tập quán canh tác của người dân tộc, thế mạnh kinh tế địa phương, các nghề thủ công truyền thống của người dân tộc, cách thức mua bán, trao đổi hàng hóa.

Từ vựng: Các đơn vị đo lường, trọng lượng, tiền tệ; các sản phẩm nông nghiệp, dịch vụ, nghề thủ công truyền thống, trồng trọt, chăn nuôi.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về xây dựng nông thôn mới: Lao động, sản xuất; thế mạnh kinh tế của địa phương; các làng nghề truyền thống của dân tộc; cách thức mua bán, trao đổi hàng hóa; tập quán canh tác của người dân tộc thiểu số.

- Dạy từ mới.

- Dạy ngữ pháp, cấu trúc câu: Câu hỏi – đáp; một số mẫu câu miêu tả, trần thuật cách sản xuất của người dân tộc.

- Thực hành: giới thiệu về đặc sản của địa phương, thực hành mua bán.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(4) Chủ đề 4: Thiên nhiên – Môi trường (8 tiết)

(20 trang gồm: chia làm 2 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được vai trò của việc bảo vệ môi trường, cách thức miêu tả thiên nhiên.

Từ vựng: Thời gian, thời tiết, khí hậu, thiên nhiên, môi trường.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về môi trường sống của người dân tộc, về cảnh quan thiên nhiên, cách thức bảo vệ môi trường.

- Dạy từ mới.

- Dạy ngữ pháp, cấu trúc câu: Câu cảm thán, một số mẫu câu về môi trường, cảnh quan thiên nhiên.

- Thực hành: giới thiệu về phong cảnh làng, xã, quê hương, vai trò của việc bảo vệ môi trường.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(5) Chủ đề 5: Giáo dục - Ngôn ngữ (10 tiết)

(30 trang gồm: chia làm 3 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được vai trò của việc bảo vệ tiếng nói của người dân tộc, vai trò của việc giáo dục trong đời sống xã hội.

Từ vựng: Ngôn ngữ, một số ngành nghề, môn học.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về sự cần thiết phải giữ gìn ngôn ngữ của dân tộc thiểu số, vai trò của việc giáo dục trong đời sống xã hội của người dân tộc.

- Dạy từ mới.

- Dạy ngữ pháp, cấu trúc câu: Câu cảm thán, câu trần thuật, câu nghi vấn; một số mẫu câu về học tập.

- Thực hành: hỏi đáp về việc học tập.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(6) Chủ đề 6: Văn hóa đặc sắc các dân tộc thiểu số (20 tiết)

(32 trang gồm: chia làm 4 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được vai trò Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc thiểu số (Nội dung tài liệu truyền dạy ngôn ngữ nào, sẽ giới thiệu về bản sắc văn hóa của dân tộc đó: Bản sắc văn hóa; thực trạng mai một và giải pháp bảo tồn, phát huy bản sắc).

Từ vựng: Các dân tộc thiểu số, lễ hội, ẩm thực, trang phục, hôn nhân, dân ca, dân vũ, văn học.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về bản sắc văn hóa của người dân tộc thiểu số

+ Lễ hội.

+ Văn hóa ẩm thực.

+ Lễ thức hôn nhân.

+ Dân ca, dân vũ.

+ Trang phục.

+ Văn học dân gian.

- Thực trạng và giải pháp bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa các DTTS.

(7) Chủ đề 7: Y tế (8 tiết)

(12 trang gồm: chia làm 2 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được cách thức chăm sóc sức khỏe, một số bài thuốc dân gian truyền thống của người dân tộc.

Từ vựng: Thuốc đông y, thuốc tây y, tên một số cây thuốc, bài thuốc nam, tên một số bệnh phổ thông và cách phòng tránh.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về sự cần thiết phải chăm sóc sức khỏe, một số bài thuốc dân gian truyền thống của người dân tộc thiểu số.

- Dạy từ mới.

- Dạy ngữ pháp, cấu trúc câu: Câu cảm thán, câu trần thuật, câu nghi vấn; một số mẫu câu về y học.

- Thực hành: hỏi đáp về việc khám chữa bệnh.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(8) Chủ đề 8: Quan điểm của Đảng, Nhà nước về công tác dân tộc (8 tiết)

(15 trang gồm: chia làm 2 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

Mục tiêu: Học viên nắm được quan điểm của Đảng, Nhà nước ta về công tác dân tộc, Bác Hồ với các dân tộc thiểu số, tinh thần đoàn kết các dân tộc.

Từ vựng: Pháp luật, chính sách, tên các dân tộc thiểu số.

Cách thức thực hiện:

- Giới thiệu về các quan điểm của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về công tác tôn giáo, quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về dân tộc thiểu số, vai trò của việc đoàn kết các dân tộc trong sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và phát triển đất nước.

- Dạy từ mới.

- Dạy ngữ pháp, cấu trúc câu: Câu cảm thán, câu trần thuật, câu nghi vấn; một số câu về chính sách đối với người dân tộc.

- Thực hành: hỏi đáp về chính sách.

- Bài tập về nhà cho học viên.

(9) Chủ đề 9: Một số chính sách của tỉnh Bắc Giang về công tác dân tộc giai đoạn 2015 - 2025 (10 tiết).

(18 trang gồm: chia làm 3 bài học; từ mới + nội dung + ảnh + bài viết)

(10) Chủ đề 10: Giao lưu, thăm quan mô hình đặc sắc văn hóa dân tộc thiểu số; trao đổi kinh nghiệm học tập với các địa phương khác, phát huy tốt ngôn ngữ trong đời sống hàng ngày; tổng kết lớp học (12 tiết).

(10 trang gồm: chia làm 3 bài học; nội dung + ảnh + bài viết minh họa + kế hoạch giao lưu (gồm các hoạt động cụ thể)).